

Universitätsbibliothek Paderborn

Homiliæ Qvadragesimales Reverendissimi D.ni P. F. Hieronymi Baptistæ De Lanvza Venerabilis memoriæ Episcopi Barbastrensis & Albarrazini, Ord. FF. Prædicatorum

Ex Hispanico idiomate in latinum perfectè fideliterq[ue] iuxta posteriorem omnium, nouamq[ue] editionem translatæ, & ab innumeris cùm S. Scripturæ, tùm SS. Patrum typographicis erroribus emendatæ ... cum triplici Indice ...

**Lanuza, Jerónimo Bautista de
Antverpiæ, 1649**

§. 13. Egressus est Iesus trans torrentem Cedron. Dum Christus egreditur de Hierusalem liberam permittit Iudæis facultatem peruersa sua exequendi desideria, quibus in suam lapsi sunt perditionem.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-53092](#)

VII. & alacres superamus propter eum qui dilexit nos.
Nonne eodem tempore dixit se propter cum quem
concedimus? Omibus perspicuum est quod ope-
ram suorum principium in ordine, beneficio, &
elegio aeternus, non ille amor est, quo te dili-
gitur, sed ille quo tu illum diligis. Amor meus
pudens noster, illi fecerit quocumque fecerit, inquit
D. Aug. Amor quo pater filium prosequitur, ille
et curat eum & patientiam administrat, quâ
estud tenet imperfectiones. Iugulator dicit:
Ipsorum cuiusque dilexit nos. Notemus primò quis
ille sit Propterea. Recitat eum, moneret Apo-
stoli. Considera quis sit, quid tuus Deus sit, tuus
Dominus, tuus commotus & offensus, per pec-
cata tua exasperatus: & nihilominus, tunc nos
ad eo prosequitur, ut vitam suam nostri causâ
languatur. Quisnam pro illo suum non offeret?
Ipsorum cuiusque dilexit nos. Ignis hic aden fer-
tus, d' recordia nostri gelu liquefaciat, viuoq,
accendat igne charitatis. His eum amor ille est
qui nostrum exercet, ita flagrans ve illo visceris
nisi comburatur. Haec amoris confidatio-
nem (dicit D. Paulus) tantum in me producit et
enim prouocem mundum, nihil enim me poten-
tia nostra separat. Quis nos separabit à charitate
Christi tribulatio an angustia? Ecce. Certus sum,
quia nequa mortis, nequa vita, nequa Angeli, nequa
intraeundi. Poterit nos separare à charitate
Qui est in Christo Iesus. Hoc ipsum idem ru-
minans utruecum. Qui dilexit me, & tradidit
propter me. Prima pars secunda confi-
nit & explicit. Dilexit me, ait. Et unde hoc no-
nus, nolite confirmari quis sit hic amor? Quoniam
per se per se. Tradidit semipsum pro me. Neas
deinceps silentio-præterice colloquium. D. Aug.
cum Christo amorem hunc recognoscens. Pe-
nitentiam ageram in peccatis, venundacu eram: ve-
nientem, ut redimeres me. & tanquam me dile-
xisti, ut sagittum tuum, in premium dares pro me.
Dilexisti me Domine, plus quam ex quia mors volunti-
tis tua. Maiorē hoc dilectionē nemo habet, ut anima
suum peccatum pro amicis suis: nec maiore man-
dat ueritas. Perpende, quantum Dominus amo-
rem hunc supradicatus, ut cum etiam pro fui-
pate carceratus inimici. Audiamus Doctorem
milliolum. Tu maiorē habuisti Domine, potens
fui, ut etiam pro inimicis. Cum enim adhuc nimici
erit, regna: & fer morientrum tuum & subi reconciliat su-
mam & Patrem. Quemam alia, videbitur esse vel
fuge ut for habet similes & charitatis? Vix enim pro
alio, qui moritur, tu pro impiis mortuus es. Et
hoc ita voluntate, ut dixerit Prophetas. Oblatus
vobis, qui ipse vult. Non modo vult, & oblatus

efi, sed quia vult: Tanta animi voluptate, &
corde ita fetuensi, ut dum se proximum cernit
occasione canere alacriter inter suos & cum illic
& posito hoc principio cursus suum prosequi-
tur. Hymno dicto egressus est Iesus, &c.

§. 13. Egressus est Iesus trans torren-
tem Cedron. Dum Christus egreditur
de Hierusalem liberam permittit Iudeis
faciliatem ferre ea exequendi defi-
deria, quibus in suam lapsi sunt perditio-

C Hristus igitur in mensa cum Apostolis suis ³⁰
dixit sex illos celebres psalmos magni Al-
telius, quos quis cantauit, nominavit: Euangeli-
gelistae hymnum, ut praediximus, quo gratias
reddidit bilates Patri suo aeterno, & principium
dedit doloribus, penitentia & uititia passionis suæ
ac mortis: vnde confessum feso à discipulis suis
segregatus: et eam inciperet, celebri illo sermoni
coram ipsis facto, quo demulcebat eos ex sua
absentia molestas, divina illis promissa consti-
mans, milieque blanditiis ac summa teneritudi-
ne eorum animas deliniens: cumque medius in-
ter illos sedleret, primus assurrit et ait: Surgite
camus hinc. Et confessum caput egredi de Hieru-
salem: Egreditus Iesus. Non vacat mysterio hoc
verbum ab Euangelista Ioanne: conscripsum:
coacinet enim excellentissimum. Quo sine, Do-
mine mihi egredies de Hierusalem? Si iam mor-
tis tuæ aduenient hora, quâ tu te capiant inimi-
ci, immo tempus eorum desideres tradere mani-
bus: magis ad intencum & propinquos huc illis egredius
es in conclave: non opus est egredi cunctate;
etiam ad manum habebunt te, qui tuam iam Hieru-
salem moluntur.

Fecit hoc primò respondent venerabilis Bo-
rada (a) & Theophylac. (c) vt. communicantes (a) In e.
deceat, cum primum Christum in corpore suo ^{14. Mart.}
recepissent, paulisper secundant ex tumultu mun-
(b) In e.,
diique negotiis ad locum separatum & solitarium, ^{22 Lyc.}
ubi se disponant ut agant cum aeterno Patre, fer-
uentis oratione & devota diuinorum donorum Ratio-
meditatione: tunc enim Elias factus robustior
& animosior, terrenis vale dicens fastigium al-
cendit montis Oreb, vt familiaris, cum Deo
ageat, quando mylico illo fuerat pane saturatus ^{3. Reg. 17.}
per Angelum Domini delato.

Alias rationes postmodum subiungemus actu-
ri de oratione Domini, quibus finitis à discipu-
lis suis fecerit solitarios: tantum aliam subiun-
go fe-

go secundam intentionem nostram congruam: unde scilicet verbis illis ostendere Evangelium, illud quod in omnibus passionis sua actibus vobis Dominus a nobis intelligi: passionem suam sibi esse voluntariam, quodque peracta non sit nisi ipso inimicio suis locum cedente & facultatem. Divino idiomate idem significat abire aliquem ab alio, ac plenè illum permittere libertati, quā perficiat id quod animo suo bene placuerit. Hoc exposuit in parabolis illius Domini nobilis; qui diuina inter seruos suos bonis suis illos deferit & abiit. *Homo quidam nobilis abito &c.* Atque in singulari Deum egredi de Hierusalem, & abire idem est, ac illos integrum permittere libertati qualibet agendi, siq; per nostra desideria, reposuos suos appetitus, & passiones implendi violentas: ex quibus illis tota lis ruina imminebat & perdidit sic ut nihil illos remoretur, nihil sit obstatculo, nec voces collibant Prophetatum, nec admonitiones praedicatorum exterius, nec conscientie remorsus, nec Dei timor, nec diuinis eius inspirationis interius. Relinquit illos ut semoto omni repagulo suos impletant appetitus. Sic auctor Propheta regius Deum de illis conquerentem. *Ei non audiat populus meus vocem meam, & Irael non intendit mihi: dimisi eis secundum desideria cordis vestrum, ibus in adiumento nubibus suis.* Hoc illius Dominus verbis illis indicavit. Ego uero, sicut diximus ille ab aliis declarando eo modo quo alios exposuimus quem, etenim animam a Deo detiri. Deinde ab illis *Ha. 13.12.* descendere, nihil aliud est quam illi fratre laxare quibus suis vates desideriis & inordinatis impiis. *Thess. 2.* pleat adiumentiones. Ut implians peccata sua: *1. 16. Ho. 17.* ta phasis D. Pauli: ut nihil sit quod hanc detinat nec extirpet nec interiorius, ut sit ut ultimam suam festinet relata perditionem, de quibus supra fuisse egimus.

Vtique nunc moram traxera: Dominus in Hierusalem temerarios eorum cohubeos impetus, & sacrilegia eorum impediens desideria, quibus iam millies illi mortem intentabant. Modo illos timore populi coercuit, modo se subducens & pectens Galileam aliasque longinas civitates, alias tacendo & omnem illis auferendo occasio- nem, nunc diuinam suam potentiam in cordibus operando, ministrorum & apparitorum animos convertendo qui illum capturi concurserant, nunc nonnullus amore suo divino conmouendo, quem in pectoribus eorum vehementer ascendebat, alios paucore prostrerendo & stupeficiendo, sicut vidimus in ingressu illo; quo triumpho magnificus & solemnus felius in grediebatur acclamatione. Hoc saepe numero Christus illis protestatus est, ne fructu temporis abiret & vellet, sua non gauderent esse completa desideria. Ita confirmauit illis fidelis & his. *Aduite modicum tempus vobiscum sum. Ia. 19.12.* Ne vobis perindeas in delicto: velto me a vobis non occidendum: quia modo nolo, nec Christus vobis ad hoc concedo facultatem. Alias quies, monitum illi dicuntibus & fugiam ex Hierusalem et videbantur, ob inventarim illi ab Hierode mortalem, *Exi & vade hinc, quia Hierode uolui te occidere, responde.* Itē & dñe res ipsi illi: *excusem La. 25. denonia & sanitas perficio, hodie & cras, & tunc 31. tia die consummor.* Nunc quando iam hora est, fluxit, quā paulus & eras moriturus, Hierosolimae deferi & egreditur, quasi plenam illi tribucam licentiam ut agat illi, qui in ea moratur, quidquid animo conira eum conceperunt, facilius desideria perficiant, & inuentiones implent in actibus iustitia, numquam evictas, numquam vilas, formatas ab ingenio ipsorum. Principium tenebrarum, ut cum capiant, colaphis contundant, sporis confergant, spinis coronent, telle & acero potent, crucisque confingant. Hec quales inuentiones! Hoc igit dixit illis. *Hac est hora ut. Lut. 1. 1. & postea tenebrarum.*

Ceterum haec omnia taliter illi patienti & ruinam & anima damnationem: et namque de 17. causa tanto furore super illos ira Dei correbat, ut Christi misericordia Romanos, qui civitatem habuit eorum, montane & destruxerat ita funditus, ut non remanserat ulius lapis super lapidem inconcavus. Meo quidem iudicio predictis hoc illis per Hieremiam prophetami: *Reliquum domum meam, dimisi hereditam. Hec enim meam.* Nomina sunt haec propria Hierosolimae: facultatem illi conciliavit ut contra me prosperitas sua voluntate faceret, & de facto petierat: etenim contra me infurierat eadem forent libertate, quā hoc in filiis imperii outulam, qui rugitus ediri horribiles, quibus eam terrore prostrerat. *Polla et mibi hereditas mea, quia testis filius, dedit contra me uorem.* Quocirca illam odio habuit ex demerito sua nequit, quia me provocauit ad eius euersionem, & ut ad hanc conseruaret & convocaret inimicos. *Ideo adiuuam. Venite, congregamini omnes hostias uerae, preparate ad deuorandum.* Domine, perpende civi-

Item hanc esse egregie muniamur, mox fortissimis, turribus circumaque altissimum, proponacis vallis inter se distinctis inexpugnabili. Hoc novem, armis his ferrari omnia & bellicum apparatus copiosissimum. In capitulo hac omnia nihil sunt si Deus inde debet eis custos: si namque deficiat hic, nec milites, nec vigiles, nec auxilia, nec armis, vel hi pugnare possint. Nisi Dominus custoderit iustitiam, fructu vigilas qui custodit eam.

Egressi monitos erat populus Israël quando regalis est ad Egyptum cum omnibus armis Pharaonis & Egyptianorum qui maris fidelibus suscepti erant, quoniam cadavera Deus eicebat ad latera maris armis suis excedunt: unde dicitur.

Int. il. dominus aesculapius filii Israël de terra Egypti.

Nihilominus quando virtutum ut Deum adoravimus, non Deus ab illis se substraxit, inquit S. Elocutus: quoniam nam defendens Moyses inuenit illos in loco solo & inermes resistendi hostibus impotenter. *Int. deca cum nudum inter hostes constituerat. Extremis tunc quoniam si aliquis armatus, si deficiat* inimicis, *Deus, sibi persuadet se esse velut nudum,* omniis exercitu viribus & armis quibus resiliat inimici: *vnde sine villa difficultate, & aperta iam ad illum labores, infestum, peltis, famis,* & nos ingrediente: *O ciuitatem malefortu-* man quam isto ordine inter modo videamus. *Hinc lacrymas, qui facit amarè te defleunt;* omnis haec tuam nunc vidit calamitatem: nam et placentibus quas tunc patiebaris, quando defensio & deficiente tibi sanctissimi Regis lo- tuus per te ferociusminus irruit Nabuchodonosor, *Tanta tua potest liberrime & verisimile: Egressus tui à* tua summa deinceps. *Omnis decor eius, om-* lyptus in pulchritudo, grata, formositas, fortitudo, beata opus, gloria a te receperunt: Omnis decor illa, cum Quia Iesus egreditur ab illa, camque de- celi go. m. *Egressus Iesus: Eli Iesus vita tua, non nisi* domus tua remanebas, quia egressus Iesus. *Est Ie-* sus formata tua, modò nominis, infirmitas te- gundis: quia egressus Iesus. *Est Iesus lux tua* undex te exteris & palpabilis occupabit: quia via egressus Iesus. *Est Iesus subtilius tuum, omni-* deinceps primaveris: quia egressus Iesus. *Est Iesus,* sapientia, crux te premit: ignorancia quia egressus Iesus. *Iesus est omne bonum, omnigenitus ma-* teria, te implerebit: quia egressus Iesus. *Hic impler-* illud quod Prophetæ Ezechiel in illo vidit Che- rebitum: nam illo egrediente de templo, patiter con eo egressum est, omne præsidium & auxi- lium & quicquid boni possidebat: factu est ante statulam immundam vallo munitione auxilio in-

xij illud Isaiae. Relinquo ut filia Sion, ut umbra: I. 1. 3. culum in vinea, & sic rugurum in cunctis pa-

rio, & sicci ciuitas que valatur: de quibus alias dictum est. Idem tibi o anima licet mihi pro-

pone, caue tibi, ne a te Jesus egreditur: si namque

dilectat omnibus nudabens gratia, dono-

rum, sapientie, consilij, fortitudinis, virium,

omnique boni subdolis: in te vero nullo resi-

flente concita turmacum irruent mala, te cui per-

deut inimici, vt non sit cur derinet irquentes.

Quoniam bene versatus in hac scientia David erat,

quando congregatos in concilio hostes suos au-

diuit colloquentes. *Qui custodiebant animam Ps. 79. 9.*

meam concilium fecerunt in unum dicentes: Deus

dilequens eum, comprehendens & persequimini

eum: ignorans non est qui eripiat. Responde mi-

hi Regis sanctissime, numquid competitum est

intimis tuis, quod quoniam a te Deus dilecat,

tibi remaneat multus corporis tui custodes, pra-

fida, fortes exercitus, munitiones, thefani, tu-

ris, hac Sion inexpugnabile propinquaculum?

Quia veritate dicunt: Deus dilequens eum, non

est qui eripiat? Ex veritate loquuntur: etenim

recedente Deo, nullum remanet sufficiens pro-

pugnaculum, nec potentes exercitus, nec fortis-

ted, nec morti, nec vallum, languet omnis ar-

matura fortis: etenim Deus est, qui omnibus

his vires impedit & ipso deficiente omnia defi-

cunt de quibus aliis latius egimus.

10.

32.

§. 14. Trans torrentem Cedron, Myl-

rium in ipso nomine continet hic torrent,

quo declaratur griffum Salvatoris obsecu-

ritas.

*Q*uo precor tendit Dominus: in alteram I. partem torrentis Cedron *Trans torrentem Quis ille* Cedron Ne vacuum cedes deesse myste- scire ii. Nonnulli captiū hoc verbum Cedron, quasi torreus genitivum Gracum id est *torrentem Cedrorum*, Cedron, quod transferit Dominus: *torrentem Cedrorum*, a Ho. 17.

Atque in eo mirabilem inveniunt allegoriam. *In in Num.* 55. litteris Cedri, duo singulariter significant. b. lib. 32.

Primum Angelus cali, prius presequuntur O. Mor. 7. 24:

rigines a & D. Gregor. b. ita nominat illos. Bz. c. Nu. 24.

laam. Cedros iuxta aquas, & Ezechiel a Cem d. Eze. 10.

dro monis deliciatum. Secundum, antiqui & e Ho. 6. in

Sancti Patriarchæ ac Propheta, ut demonstrant Fred. Op.

idem Origenes, & D. Basil. f. perillas ligni. Ho. 11. in-

cantur, quos Propheta Regum g. appellat Cedros Ezechi-

li, Libani. Egressus est Dominus de Hierusalem, f. Ho. 11.

sicut in monte Sion, & descendens ac transtulit psal. 28.

T. 3 sonus. §. 14. 28.